

CARDAN Technobility

WCAG 2.0 inspectie niveau AA

www.rekenkamer.nl

Opdrachtgever: Algemene Rekenkamer

Website: www.rekenkamer.nl

Rapportversie: 1.0

Tilburg, 3 september 2018

Inhoudsopgave

INLEIDING.....	3
Onderzoeksgegevens.....	4
Algemene gegevens.....	4
Scope van het onderzoek.....	4
Steekproef.....	4
Inspectiemethode.....	4
Toegepaste norm.....	4
Gebruikte technieken.....	4
User Agents (web browsers).....	5
Samenvatting.....	6
Beoordeling.....	8
Waarneembaar.....	8
Bedienbaar.....	9
Begrijpelijk.....	9
Robuust.....	10
Onderzoekscores.....	10
ONDERZOEKSRESULTATEN.....	11
Principe 1: Waarneembaar.....	11
Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven.....	11
Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media.....	14
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar.....	18
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar.....	21
Principe 2: Bedienbaar.....	28
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk.....	28
Richtlijn 2.2: Genoeg tijd.....	29
Richtlijn 2.3: Toevallen.....	30
Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	31
Principe 3: Begrijpelijk.....	37
Richtlijn 3.1: Leesbaar.....	37
Richtlijn 3.2: Voorspelbaar.....	39
Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer.....	42
Principe 4: Robuust.....	44
Richtlijn 4.1: Compatibel.....	44
Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek.....	45
Steekproef.....	45

INLEIDING

Op verzoek van Algemene Rekenkamer, aanbieder van de website www.rekenkamer.nl, is een onderzoek uitgevoerd waarin vastgesteld is in hoeverre de website voldoet aan WCAG 2.0, niveau AA. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl, het Nederlandse kwaliteitsmerk voor toegankelijke websites.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De WCAG 2.0 zijn opgedeeld in vier principes, te weten: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Elk principe bestaat uit een aantal richtlijnen. Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in één of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG 2.0 techniek-onafhankelijk is opgesteld kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

De WCAG 2.0 richtlijnen zijn volledig opgenomen in de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid (EN 301 549), die sinds 22 december 2016 van kracht zijn. De Nederlandse richtlijnen voor digitale toegankelijkheid volgen de EN 301 549. Ook het Waarmerk drempelvrij.nl volgt de EN 301 549.

Een website die voldoet aan WCAG 2.0 voldoet daarmee dus zowel aan de Nederlandse als de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid.

Dit rapport beschrijft per succescriterium in hoeverre de website al dan niet voldoet.

Heeft u naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, dan kunt u contact met ons opnemen om deze te bespreken. Onze voorkeur gaat uit naar contact via e-mail: webrichtlijnen@technobility.nl. Vermeldt u hierbij alstublieft de naam van uw organisatie (Algemene Rekenkamer) en de datum van het rapport (3 september 2018).

ONDERZOEKSGEGEVENS

Algemene gegevens

Opdrachtgever	: Algemene Rekenkamer
Onderzochte website	: www.rekenkamer.nl
Type onderzoek	: WCAG 2.0 inspectie niveau AA
Versie van rapport	: 1.0
Datum rapport	: 3 september 2018
Inspectie instelling	: Cardan Technobility
Inspecteur	: Gerard Copinga
Manager	: Laurens Leenders

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's op www.rekenkamer.nl (URI-basis)
- Niet de pagina's op english.rekenkamer.nl (Andere verzameling webpagina's)

Tussen haakjes staat de reden waarom een gedeelte wel of niet mee te nemen. Dit is conform de regels voor het bepalen van de scope volgens hoofdstuk 2 van de evaluatiemethode van het Waarmerk drempelvrij.nl.

Steekproef

18 (zie bijlage 1 voor de volledige steekproef)

Inspectiemethode

Dit onderzoek (inspectie) is uitgevoerd conform het Evaluatiedocument WCAG 2.0 (<http://www.drempelvrij.nl/over-het-waarmerk/waarmerk-2/evaluatiedocument>).

Toegepaste norm

WCAG 2.0 (<https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/>).

Gebruikte technieken

Bij het uitvoeren van dit onderzoek is er vanuit gegaan dat alle technieken van het W3C ondersteund worden en dus gebruikt mogen worden. Zie:

<https://www.w3.org/TR/WCAG20-TECHS/>

User Agents (web browsers)

Bij dit onderzoek zijn de volgende webbrowsers gebruikt:

- Mozilla Firefox, versie 61 (primair)
- Google Chrome, versie 68
- Internet Explorer 11
- Microsoft Edge 42

SAMENVATTING

Het onderzoek naar de toegankelijkheid van de website www.rekenkamer.nl is afgerond op 3 september 2018. Dit onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl. De gebruikte norm is WCAG 2.0 niveau AA.

Uit het onderzoek is gebleken dat de website helaas nog niet volledig voldoet aan alle succescriteria. Op dit moment voldoet de website aan 27 van de 38 succescriteria.

Tijdens het onderzoek is gebleken dat de website voor het overgrote deel heel goed toegankelijk is. Een hele verademing om een keer een website te mogen onderzoeken waar een heleboel duidelijk aanwezige toegankelijkheidsprincipes zijn toegepast. En goed en volledig zijn toegepast en niet maar voor de helft. Complimenten dus voor de website zoals deze nu al is.

Er zijn echter nog wel een aantal kleine problemen gevonden. Deze verzameling van kleine problemen zorgen wel voor een misschien wat lage score van 27 uit 38. Maar de score geeft in dit geval wel een vertekend beeld. De problemen die gevonden zijn hebben te maken met de het contrast van teksten, alternatieve teksten voor afbeeldingen, en bijvoorbeeld duidelijke linkteksten.

Ook zijn een aantal problemen gevonden in de onderzochte PDF documenten. Deze problemen zijn in het rapport beschreven. Omdat er vanuit de wetgeving echter een uitzondering geldt tot 23 september 2020 wordt dit nog niet afgekeurd. Wel wordt aangeraden de problemen al wel te analyseren en te verhelpen.

Ook de uitzondering die geldt voor video's is in de uitslage meegenomen. Er zijn een aantal problemen gevonden met de video's. Maar ook deze zijn dus genegeerd voor de eindbeoordeling vanwege de uitzondering die er is voor video's vanuit de wetgeving. Zie de rapportage voor een volledig overzicht van alle gevonden problemen en uitleg van de uitzonderingen die zijn gemaakt.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Het onderzoek is indicatief voor de verschillende soorten problemen die gevonden zijn. Het kan dus zijn dat een soort probleem op meer plaatsen binnen de website voorkomt, maar dat maar enkele voorbeelden zijn genoemd.

Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Uiteraard proberen we de steekproef zodanig te maken dat dit geminimaliseerd wordt, maar het kan nooit uitgesloten worden. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, dient u er rekening mee te houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

BEOORDELING

Hieronder staat een overzicht van alle WCAG 2.0 succescriteria van niveau A en AA verdeeld over de 4 Principes: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Per succescriterium is een korte omschrijving gegeven, het niveau en of de pagina's uit de steekproef voldoen aan het succescriterium of niet. Als ze niet voldoen aan een succescriterium is in het volgende hoofdstuk een overzicht te vinden van de bevindingen die tot deze conclusie hebben geleid.

Waarneembaar

Criterion	Criterionomschrijving	Niveau	Resultaat
1.1.1	Niet tekstuele content (niveau A)	A	Voldoet niet
1.2.1	Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.2	Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.3	Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.4	Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)	AA	Voldoet
1.2.5	Audiodescriptie (vooraf opgenomen)	AA	Voldoet
1.3.1	Info en relaties	A	Voldoet niet
1.3.2	Betekenisvolle volgorde	A	Voldoet
1.3.3	Zintuiglijke eigenschappen	A	Voldoet
1.4.1	Gebruik van kleur	A	Voldoet
1.4.2	Geluidsbediening	A	Voldoet
1.4.3	Contrast (minimum)	AA	Voldoet niet
1.4.4	Herschalen van tekst	AA	Voldoet niet
1.4.5	Afbeeldingen van tekst	AA	Voldoet

Bedienbaar

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
2.1.1	Toetsenbord	A	Voldoet
2.1.2	Geen toetsenbordval	A	Voldoet
2.2.1	Timing aanpasbaar	A	Voldoet
2.2.2	Pauzeren, stoppen verbergen	A	Voldoet
2.3.1	Drie flitsen of beneden drempelwaarde	A	Voldoet
2.4.1	Herhalende content overslaan	A	Voldoet niet
2.4.2	Paginatitel	A	Voldoet niet
2.4.3	Focus volgorde	A	Voldoet
2.4.4	Linkdoel (in context)	A	Voldoet niet
2.4.5	Meerder manieren	AA	Voldoet
2.4.6	Koppen en labels	AA	Voldoet niet
2.4.7	Focus zichtbaar	AA	Voldoet

Begrijpelijk

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
3.1.1	Taal van de pagina	A	Voldoet
3.1.2	Taal van onderdelen	AA	Voldoet niet
3.2.1	Bij focus	A	Voldoet
3.2.2	Bij input	A	Voldoet
3.2.3	Consistente navigatie	AA	Voldoet
3.2.4	Consistente identificatie	AA	Voldoet
3.3.1	Fout identificatie	A	Voldoet
3.3.2	Labels of instructies	A	Voldoet niet
3.3.3	Foutsuggesties	AA	Voldoet niet
3.3.4	Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)	AA	Voldoet

Robuust

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
4.1.1	Parsen	A	Voldoet
4.1.2	Naam, rol, waarde	A	Voldoet

Onderzoekscores

Principe	Niveau A		Niveau AA		Totaal	
	Behaalde score	Maximale score	Behaalde score	Maximale score	Behaalde score	Maximale score
Waarneembaar	7	9	3	5	10	14
Bedienbaar	6	9	2	3	8	12
Begrijpelijk	4	5	3	5	7	10
Robuust	3	2	0	0	2	2
Totaal	19	25	8	13	27	38

ONDERZOEKSRESULTATEN

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content (niveau A)

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op onderstaande pagina staat een knop met de tekst "Trefwoord: asiel". Naast deze tekst staat een symbool "X". Dit symbool geeft visueel aan dat de knop gebruikt kan worden om het trefwoord te wissen. Deze "X" is echter in de code verborgen (wordt met CSS geplaatst) en heeft ook geen alternatieve tekst die de betekenis in tekst weergeeft. De functie van de knop is nu dus voor mensen die blind zijn niet duidelijk.

<https://www.rekenkamer.nl/zoeken?trefwoord=asiel>

Op onderstaande pagina staan twee complexe afbeeldingen. Eén over de cyclus van begroting en verantwoording. En één over de beoordeling van het financieel jaarverslag en verslagen van ministeries. Van beide afbeeldingen is een goede samenvattende tekst aanwezig in de alternatieve tekst. Ook wordt in de tekst boven de afbeelding globaal nog wat informatie gegeven. Maar, de volledige informatie die in de afbeeldingen zelf te zien is, is niet aanwezig. Deze zou wel aangeboden moeten worden als alternatieve tekst van de afbeelding. Dit kan op verschillende manieren. Bijvoorbeeld als verborgen tekst direct na de afbeelding (verborgen op een zodanige manier dat een screenreader de tekst wel voorleest). Ook kan het op een aparte pagina gezet worden, met een (verborgen) link direct voor of na de afbeelding. Zo zijn meerdere oplossingen te bedenken.

<https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werkwijze/verantwoordingsonderzoek>

Op onderstaande pagina staat een afbeelding van een organogram. Deze afbeelding is informatief, maar heeft een lege alternatieve tekst. Hier zou een samenvattende alternatieve tekst op zijn plaats zijn. De volledige informatie die in de afbeelding wordt weergegeven zal op een andere manier als alternatieve tekst moeten worden weergegeven, zodat ook mensen die bijvoorbeeld blind zijn alle belangrijke informatie uit de afbeelding kunnen 'lezen'.

<https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/organisatie/>

Op onderstaande pagina staat onder de kop "Grootboekzaal" een afbeelding van een aantal boeken (de meest rechter afbeelding in het rijtje). Voor deze afbeelding is in de HTML code geen alternatieve tekst opgenomen in het alt attribuut. Er is wel een title attribuut gebruikt, maar dat is geen goede manier om een alternatieve tekst te geven.

<https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/ons-gebouw/kunst>

Let op: wat *niet fout* is maar wel op valt is de inconsistentie van het gebruik van alt attributen en title attributen bij de afbeeldingen van klokken onder aan onderstaande pagina. Het zijn drie foto's (van ene Sia Windig) die als link fungeren en waarbij bij iedere foto de alt en de title (zowel bij de afbeelding als bij de link) anders worden gebruikt, terwijl daar geen directe reden voor is. Goed om dit consistent te gebruiken.

<https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/ons-gebouw/kunst>

Let op: wat *niet fout* is maar wel beter kan is de alternatieve tekst van het logo op iedere pagina behalve de homepage. Het logo fungeert dan als link en nu is de alternatieve tekst van de afbeelding én de title tekst bij de link hetzelfde, namelijk "Naar de homepage van Rekenkamer.nl". Dit wordt nu dus ook twee keer zo voorgelezen en is niet heel effectief. Beter is om de alternatieve tekst van het logo hetzelfde te houden als op de homepage, namelijk "Algemene rekenkamer" en de titel bij de link aan te passen naar "Naar de homepage". Deze twee samen zorgen dan voor een goede toegankelijke link.

Uitzonderingen

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een [uitzondering van digitoegankelijk](#). Het zijn wel problemen, maar hoeven pas 23 september 2020 uiterlijk opgelost zijn. Wel wordt aangeraden deze problemen op te lossen.

In onderstaand PDF document staat een logo van de Algemene Rekenkamer helemaal bovenaan de eerste pagina. Deze afbeelding heeft geen alternatieve tekst. Daarnaast worden op de startpagina's van nieuwe hoofdstukken en op de eerste pagina

grote foto's gebruikt. Deze zijn decoratief en moeten zo gecodeerd worden dat ze genegeerd kunnen worden door hulpsoftware. Dat is nu niet het geval.

https://www.rekenkamer.nl/binaries/rekenkamer/documenten/publicaties/2016/03/24/inzicht_strategie/Inzicht+als+basis+voor+vertrouwen+-+strategie+Algemene+Rekenkamer+2016+-+2020.pdf

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

**Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)
(Niveau A)**

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

- Vooraf opgenomen louter-geluid: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-geluid content.
- Vooraf opgenomen louter-videobeeld: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media of een geluidsspoor dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-videobeeld content.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Uitzonderingen

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een [uitzondering van digitoegankelijk](#). Het zijn wel problemen, maar hoeven niet opgelost te worden. Videos die na 23 september 2020 worden gepubliceerd moeten toegankelijk zijn. Oudere video's niet. Wel wordt aangeraden om deze video's wel toegankelijk te maken.

De video op onderstaande pagina bevat geen ondertiteling. De versie van de video die te downloaden is bevat ook geen ondertiteling.

<https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werken-bij/stages/ouafa-oualhadj>

Op de pagina <https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werkwijze> staat een video met een knop voor ondertiteling. Deze knop gaat wel aan en uit, maar er komt geen ondertiteling in beeld. Hiernaast is het mogelijk om de video en een ondertitelingsbestand te downloaden. Op deze manier is het ook niet mogelijk om de ondertiteling in beeld te krijgen. Het bestand (<https://www.rovid.nl/ar/com/2018/ar-com-20180507-idw1qw4fa-ondertiteling.srt>) is niet opgebouwd als een srt-bestand, het gevolg is dat dit bestand genegeerd wordt door de videospeler (getest met VLC Media Player 3.0.2).

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Uitzonderingen

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een [uitzondering van digitoegankelijk](#). Het zijn wel problemen, maar hoeven niet opgelost te worden. Videos die na 23 september 2020 worden gepubliceerd moeten toegankelijk zijn. Oudere video's niet. Wel wordt aangeraden om deze video's wel toegankelijk te maken.

De video op onderstaande pagina heeft belangrijke informatie in beeld. Deze informatie is niet te 'zien' door mensen die blind zijn. Daarvoor is een audiodescriptie nodig. Deze is niet aanwezig. Het gaat om tekstuele informatie in beeld. Bijvoorbeeld aan het begin "Stage algemene rekenkamer", of aan het eind de URL "rekenkamer.nl/stage".

<https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werken-bij/stages/ouafa-oualhadj>

Op <https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werkwijze> staat een video, deze heeft geen audiodescriptie, maar wel een media-alternatief. Dit media-alternatief is onvolledig, omdat belangrijke informatie uit het beeld en geluid niet in de geschreven tekst staat. Informatie die niet in de tekst staat is dat alle tekst wordt uitgesproken door Arno Visser en dat de zin "Het is de komende jaren aan u om namens alle Nederlanders te controleren of belastinggeld zinnig, zuinig en zorgvuldig wordt besteed." een quote is van Arno Visser uit een toespraak in de tweede kamer. Ook staan in de video namen en functies in beeld die niet terugkomen in de tekst.

Op onderstaande pagina staat een video zonder audiodescriptie en het media-alternatief is in dit geval onvolledig. De teksten die aan het begin en eind van de video in beeld komen moeten terugkomen in het media-alternatief. Ook de informatie "derde dinsdag in september" en "derde woensdag in mei" komen niet terug in de tekst.

<https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werkwijze/verantwoordingsonderzoek>

Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live) (Niveau AA)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen) (Niveau AA)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Uitzonderingen

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een [uitzondering van digitoegankelijk](#). Het zijn wel problemen, maar hoeven niet opgelost te worden. Videos die na 23 september 2020 worden gepubliceerd moeten toegankelijk zijn. Oudere video's niet. Wel wordt aangeraden om deze video's wel toegankelijk te maken.

Onder succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief was het voldoende om een audiodescriptie of een media-alternatief aan te bieden. Om te voldoen aan niveau AA is het verplicht om voor alle vooraf opgenomen video's een audiodescriptie aan te bieden. De video's op onderstaande pagina's bevatten geen audiodescriptie waar dat wel nodig is.
<https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werken-bij/stages/ouafa-oualhadj>
<https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werkwijze>
<https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werkwijze/verantwoordingsonderzoek>

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties (Niveau A)

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op onderstaande pagina staat een formulier. Binnen het formulier zijn twee datum velden aanwezig die beide een eigen (verborgen) tekstlabel hebben die expliciet geassocieerd zijn met de invoervelden. Er staat ook nog een tekstlabel voor beide datumvelden met de tekst "Periode". Deze tekstlabel is van toepassing op beide datumvelden, dus van toepassing op de 'groep'. Om deze relatie met beide datumvelden te leggen moet een fieldset gebruikt worden, waarbij de tekst "Periode" in het legend element geplaatst moet worden.

Op dit moment is de tekst alleen door middel van een for attribuut gekoppeld aan het eerste datum veld. Hierdoor heeft dit datum veld echter twee tekstlabels die er mee geassocieerd zijn en dat kan problemen opleveren en is niet gebruikelijk. Dit kan dus beter vermeden worden.

<https://www.rekenkamer.nl/publicaties/>

Op onderstaande pagina staan twee datatabellen. De informatie in beide datatabellen in de eerste cel (rij 1, kolom 1) is een kolomkop. Het scope attribuut bij dit th element zou dus de waarde "col" moeten hebben, maar heeft nu foutief de waarde "row", waardoor de associatie niet goed gaat met de onderliggende cellen.

<https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/organisatie/managementteam>

Uitzonderingen

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een [uitzondering van digitoegankelijk](#). Het zijn wel problemen, maar hoeven pas 23 september 2020 uiterlijk opgelost zijn. Wel wordt aangeraden deze problemen nu al op te lossen.

In onderstaand PDF document zijn wel tags gebruikt, maar is alle content getagged als zijnde alinea's. Er wordt dus geen onderscheid gemaakt tussen echte alinea's en bijvoorbeeld een lijst of een koptekst. Het is dus belangrijk om alle koppen (op bijna alle pagina's) en lijsten (bijvoorbeeld op pagina 11) met de juiste PDF tags op te maken.

https://www.rekenkamer.nl/binaries/rekenkamer/documenten/publicaties/2016/03/24/inzicht_strategie/Inzicht+als+basis+voor+vertrouwen+-+strategie+Algemene+Rekenkamer+2016+-+2020.pdf

In onderstaande PDF documenten zijn helemaal geen tags aanwezig. Daarmee zijn de documenten per definitie niet toegankelijk, omdat alle structuur ontbreekt die hulpsoftware nodig heeft om de documenten goed te kunnen verwerken (voorlezen).

<https://www.rekenkamer.nl/binaries/rekenkamer/documenten/kamerstukken/2018/06/19/beantwoording-vragen-tweede-kamer-over-de-resultaten-verantwoordingsonderzoek-2017-bij-het-ministerie-van-defensie/Beantwoording+Kamervragen+VO2017+Defensie.pdf>

<https://www.rekenkamer.nl/binaries/rekenkamer/documenten/brieven/2017/05/17/reactie-minister-van-bzk-betreffende-verantwoordingsonderzoek-2016-staten-generaal/VO+2016+Staten+Generaal+reactie+minister+van+BZK.pdf>

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde (Niveau A)

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Uitzonderingen

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een [uitzondering van digitoegankelijk](#). Het zijn wel problemen, maar hoeven pas 23 september 2020 uiterlijk opgelost zijn. Wel wordt aangeraden deze problemen nu al op te lossen.

In onderstaand PDF document is de leesvolgorde van de content niet logisch. Er gebeuren een aantal aparte dingen als de pagina's worden voorgelezen. Zo wordt als eerste een deel van de header en footer content van verschillende pagina's voorgelezen, voordat de inhoud van de eerste pagina aanbod komt. Daarnaast wordt de inhoud van de introductiepagina van hoofdstuk 2 (gekleurde pagina met een nummer 2, een titel en een grote afbeelding), niet voorgelezen op de plaats waar deze in verhouding tot de rest van het hoofdstuk staat (namelijk aan het begin), maar wordt deze pas aan het eind van het hoofdstuk voorgelezen. De leesvolgorde van het PDF document moet dus grondig nagekeken worden en op een aantal plaatsen gecorrigeerd worden.

https://www.rekenkamer.nl/binaries/rekenkamer/documenten/publicaties/2016/03/24/inzicht_strategie/Inzicht+als+basis+voor+vertrouwen+-+strategie+Algemene+Rekenkamer+2016+-+2020.pdf

Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen (Niveau A)

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur (Niveau A)

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Uitzonderingen

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een [uitzondering van digitoegankelijk](#). Het zijn wel problemen, maar hoeven pas 23 september 2020 uiterlijk opgelost zijn. Wel wordt aangeraden deze problemen nu al op te lossen.

In onderstaand PDF document staan bovenaan de meeste pagina's een aantal blokken met tekst (de teksten zijn de hoofdstuktitels). Deze fungeren tevens als link naar de betreffende hoofdstukken. Het hoofdstuk welke actief is (dus tot welk hoofdstuk de pagina behoort die bekeken wordt) wordt door middel van een andere achtergrondkleur herkenbaar gemaakt. De kleur komt overeen met de kleur die op de startpagina van het hoofdstuk ook als achtergrondkleur wordt gebruikt. Er is geen andere manier dan deze kleur om te zien welke van de hoofdstukken 'actief' is (dus bij welke hoofdstuk de pagina hoort).

https://www.rekenkamer.nl/binaries/rekenkamer/documenten/publicaties/2016/03/24/inzicht_strategie/Inzicht+als+basis+voor+vertrouwen+-+strategie+Algemene+Rekenkamer+2016+-+2020.pdf

Succescriterium 1.4.2: Geluidsbediening (Niveau A)

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.4.3: Contrast (minimum) (Niveau AA)

De visuele weergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

- **Grote tekst:** Grote tekst en afbeeldingen van grote tekst hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1;
- **Incidenteel:** Tekst of afbeeldingen van tekst die deel zijn van een inactieve component van de gebruikersinterface, die puur decoratief zijn, die voor niemand zichtbaar zijn, of die onderdeel zijn van een afbeelding die significant andere visuele content bevat, hebben geen contrasteis.
- **Logotypes:** Tekst die onderdeel is van een logo of merknaam heeft geen contrasteis.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Onderstaande twee pagina's hebben onderaan de zoekresultaten een navigatiemenu staan om naar andere zoekresultatenpagina's te gaan. Deze cijfers en tekst hebben onvoldoende contrast met de witte achtergrond. De lichtblauwe tekst heeft een contrast van 2,3:1 terwijl voor dit formaat tekst een minimaal contrast van 4,5:1 vereist is.

<https://www.rekenkamer.nl/publicaties>

<https://www.rekenkamer.nl/zoeken?trefwoord=asiel>

In de videospeler staat voor elk te downloaden bestand metadata vermeld. Deze tekst heeft een contrast van 4,1:1. Dit probleem is terug te vinden in de video's op de pagina's:

[https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werken-bij/stages/ouafa-](https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werken-bij/stages/ouafa-oualhadj)

<https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werkwijze> en

<https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werkwijze/verantwoordingsonderzoek>.

Onderstaande pagina bevat een afbeelding onder het kopje "Rapporten bij de jaarverslagen". Deze afbeelding bevat 3 teksten die naast een pijl staan. De lichtblauwe tekst bovenaan heeft een contrast van 2,3:1 met de witte achtergrond en de geelgroene teksten rechts en onderaan hebben een contrast van 2,1:1. De overige tekst in deze afbeelding heeft voldoende contrast.

<https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werkwijze/verantwoordingsonderzoek>

Uitzonderingen

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een [uitzondering van digitoegankelijk](#). Het zijn wel problemen, maar hoeven pas 23 september 2020 uiterlijk opgelost zijn. Wel wordt aangeraden deze problemen nu al op te lossen.

In onderstaand PDF document zijn meerdere contrastproblemen gevonden.

Op de eerste pagina staat een grote witte tekst "Inzicht als basis voor vertrouwen" op een lichtblauwe achtergrond. Het contrast hiervan is 2,5:1, waar dit minimaal 3:1 moet zijn (voor grote tekst).

Alle witte tekst op pagina 2 staat op dezelfde lichtblauwe achtergrond en moet hier een minimaal contrast hebben van 4,5:1 (voor normale tekst) waar dit nu dus 2,5:1 is en dus te laag.

Op pagina 3 wordt dezelfde kleur combinatie omgekeerd gebruikt voor de tekst "Inhoud". Dit is lichtblauwe tekst op een witte achtergrond en heeft ook een te laag contrast van slechts 2,5:1. Ook op andere pagina's komt deze kleurcombinatie voor bij kopteksten en is daar dus ook niet goed van contrast. Deze kleurcombinatie wordt ook gebruikt in de headersectie van iedere pagina met navigatie bij het eerste blokje ("Inhoud"). Ook hier dus een te laag contrast.

Op pagina 5 staat witte tekst op een donkergele achtergrond. Het contrast hiervan is slechts 2,1:1 waar minimaal 3:1 nodig is. Deze kleurcombinatie wordt in het hoofdstuk meerdere keren gebruikt bij kopteksten en in de navigatie in de header sectie van een pagina. Het contrast is hier overal te laag.

Op pagina 16 staat grote witte tekst op een oranje achtergrond. Het contrast hiervan is 2,3:1 en dus te laag. Deze kleurcombinatie wordt binnen het hoofdstuk op meerdere plekken gebruikt, waar het daar ook een te laag contrast heeft.

https://www.rekenkamer.nl/binaries/rekenkamer/documenten/publicaties/2016/03/24/inzicht_strategie/Inzicht+als+basis+voor+vertrouwen+-+strategie+Algemene+Rekenkamer+2016+-+2020.pdf

Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst (Niveau AA)

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op alle pagina's in de steekproef is na het inzoomen naar 200% bij een resolutie van 1024x768 de banner bovenaan de pagina anders. Na het inzoomen is de tekst "Algemene Rekenkamer" niet meer te zien naast het logo. Hiernaast is ook een verlies van functionaliteit aangetroffen. De skiplink "Ga direct naar inhoud" is niet beschikbaar op de ingezoomde versie van de website.

Op de pagina's <https://www.rekenkamer.nl/publicaties> en <https://www.rekenkamer.nl/zoeken?trefwoord=asiel> valt tekst weg bij het inzoomen. Bij een aantal zoekresultaten staat onder de blauwe tekst extra informatie die na het inzoomen niet meer zichtbaar is.

Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst (Niveau AA)

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, gebruik dan liever tekst in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

- **Aanpasbaar:** De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker;
- **Essentieel:** Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht. Logotypes (tekst die onderdeel is van een logo of merknaam) worden als essentieel beschouwd.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord (Niveau A)

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

Opmerking 1: deze uitzondering is gerelateerd aan de onderliggende functie, niet aan de invoertechniek. Als we bijvoorbeeld met de hand geschreven tekst invoeren, vereist de invoertechniek (met de hand geschreven tekst) padafhankelijke invoer, maar de onderliggende functie (tekstinvoer) vereist dat niet.

Opmerking 2: dit succescriterium verbiedt geen muisinvoer of andere invoermethoden naast de toetsenbordinvoer en wil dit ook niet ontmoedigen.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval (Niveau A)

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar (Niveau A)

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: uitzetten, aanpassen, verlengen, realtime uitzondering, essentiële uitzondering of 20 uur uitzondering.

Resultaat

- ✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen (Niveau A)

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

- **Bewegen, knipperen, scrollen:** Voor bewegende, knipperende of scrollende informatie die (1) automatisch start, (2) langer dan vijf seconden duurt, en (3) parallel met andere content wordt getoond, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen, tenzij de beweging, knipperring of scrolling, onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is en
- **Automatisch actualiserend:** Voor elke soort automatisch actualiserende informatie die (1) automatisch start en (2) parallel met andere content wordt gepresenteerd, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen of de frequentie van de actualisering in te stellen tenzij de automatische actualisering onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is.

Resultaat

- ✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde (Niveau A)

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen (Niveau A)

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

De skiplink (om direct naar de unieke inhoud van de pagina te navigeren) die op iedere pagina staat moet als eerste link op de pagina staan. Op de homepage gaat dit goed. Op alle andere pagina's niet. Dan is het de tweede link die op de pagina staat.

Als ingezoomd wordt tot 200% en als de website bekeken wordt bij een resolutie van 1024x768 ontbreekt de skiplink. Ook in deze 'modus' moet de skiplink gewoon aanwezig zijn.

Uitzonderingen

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een [uitzondering van digitoegankelijk](#). Het zijn wel problemen, maar hoeven pas 23 september 2020 uiterlijk opgelost zijn. Wel wordt aangeraden deze problemen nu al op te lossen.

In onderstaand PDF document zijn geen header tags gebruikt voor de koppen die in de content staan. Hierdoor kan niet snel van kop naar kop gesprongen worden door hulpsoftware om zo stukken content over te slaan.

https://www.rekenkamer.nl/binaries/rekenkamer/documenten/publicaties/2016/03/24/inzicht_strategie/Inzicht+als+basis+voor+vertrouwen+-+strategie+Algemene+Rekenkamer+2016+-+2020.pdf

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel (Niveau A)

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

<https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werken-bij/vacatures/adviseur-communicatie> is een pagina met een vacature voor adviseur communicatie. Het is belangrijk om te weten dat dit een vacature betreft en die informatie is niet aanwezig in de paginatitel ("Adviseur communicatie | Algemene Rekenkamer | Algemene Rekenkamer"). Het is dus beter om de informatie dat het om een vacature gaat terug te laten komen in de titel van de pagina.

De pagina <https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werken-bij/stages/ouafa-oualhadj> heeft als paginatitel "Ouafa Oualhadj | Algemene Rekenkamer | Algemene Rekenkamer", deze titel is zonder context niet duidelijk, omdat deze pagina gaat over de stage-ervaringen van Ouafa Oualhadj. Het is dus beter om de informatie dat het om een stage gaat terug te laten komen in de titel van de pagina.

Let op: Het is beter om paginatitels zo kort mogelijk te houden. Op meerdere (waaronder de bovengenoemde) pagina's staat de tekst Algemene Rekenkamer 2x in de titel. Het is beter om deze overbodige tekst weg te halen.

Uitzonderingen

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een [uitzondering van digitoegankelijk](#). Het zijn wel problemen, maar hoeven pas 23 september 2020 uiterlijk opgelost zijn. Wel wordt aangeraden deze problemen nu al op te lossen.

Onderstaand PDF documenten hebben geen beschrijvende titel gekregen in de meta gegevens (bestandseigenschappen). De titel ontbreekt helemaal.

https://www.rekenkamer.nl/binaries/rekenkamer/documenten/publicaties/2016/03/24/inzicht_strategie/Inzicht+als+basis+voor+vertrouwen+-+strategie+Algemene+Rekenkamer+2016+-+2020.pdf

<https://www.rekenkamer.nl/binaries/rekenkamer/documenten/kamerstukken/2018/06/19/beantwoording-vragen-tweede-kamer-over-de-resultaten-verantwoordingsonderzoek-2017-bij-het-ministerie-van-defensie/Beantwoording+Kamervragen+VO2017+Defensie.pdf>

<https://www.rekenkamer.nl/binaries/rekenkamer/documenten/brieven/2017/05/17/reactie-minister-van-bzk-betreffende-verantwoordingsonderzoek-2016-staten-generaal/VO+2016+Staten+Generaal+reactie+minister+van+BZK.pdf>

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde (Niveau A)

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context) (Niveau A)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op onderstaande pagina staan onder de kop "Grootboekzaal" een aantal foto's. De meest rechterfoto is van een aantal boeken. Deze afbeelding staat in een link en is dus functioneel. De afbeelding moet dus een alternatieve tekst krijgen. Die ontbreekt op dit moment. Er is wel een title tekst aanwezig bij de link, maar die is bedoeld als aanvulling op een niet duidelijke linktekst en niet als vervanging van een linktekst.

<https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/ons-gebouw/kunst>

Let op: het volgende is niet fout, maar kan wel verbeterd worden. Op de homepage staan een aantal korte nieuwsberichten die doorlinken naar het volledige nieuwsbericht. Nu wordt de hele tekst van het korte nieuwsbericht als inhoud van de link gebruikt. De inhoud van de link bestaat dan uit de alternatieve tekst van een afbeelding bij een nieuwsbericht, de koptekst, de datum en tijd en de alinea met tekst. Dat is vrij veel informatie om in een link te zetten en daarmee wordt het doel van de link niet direct duidelijk, maar wordt het bijna een 'zoekplaatje'. Welke stuk van de overvloed aan informatie vertelt mij waar de link naar toe gaat. Het is beter om hier bijvoorbeeld alleen de koptekst (header) te gebruiken binnen de link en eventueel de rest van de content van het nieuwsbericht wel klikbaar te maken (door middel van JavaScript).

Bovenstaande komt ook op andere pagina's voor met nieuwsberichten. Bijvoorbeeld

<https://www.rekenkamer.nl/onderwerpen/basis--en-voortgezet-onderwijs>

Let op: het volgende is strikt genomen niet fout, maar kan wel verbeterd worden. Op onderstaande pagina staan een aantal foto's met daaronder de naam van de persoon in de foto. De alternatieve tekst van de afbeelding is precies hetzelfde als de tekst die er al onder staat. De linktekst is nu opgebouwd uit de alternatieve tekst van de afbeelding en de tekst die er onder staat. De zelfde tekst wordt nu dus twee keer voorgelezen binnen de link en dat is niet erg gebruiksvriendelijk. Het is in dit geval beter om de alternatieve tekst leeg te laten, zodat de tekst maar één keer in de linktekst voorkomt.

<https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/organisatie/managementteam>

Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren (Niveau AA)

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels (Niveau AA)

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op iedere pagina, behalve de homepage, staat bovenaan een afbeelding van een vergrootglas. Deze heeft als functie om het zoekveld te openen. De tekst bij de knop is dan ook "Open het zoekveld". Dat is correct. Als het zoekveld geopend is en er wordt niets ingevuld is de functie van de zoekknop om het zoekveld te sluiten. De tekst bij de knop is dan echter "zoeken" in plaats van "Sluit het zoekveld". Als er wel tekst is ingevuld in het zoekveld klopt de tekst van de knop wel, omdat dan de zoekactie wordt gestart. In plaats van de tekst te veranderen als geen tekst is ingevuld kan ook de functie van de knop worden aangepast, door bijvoorbeeld niets te doen met het zoekveld. De knop werkt dan pas als iets ingevuld wordt. Als de focus verdwijnt kan het zoekveld wel worden gesloten.

Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar (Niveau AA)

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina (Niveau A)

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Uitzonderingen

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een [uitzondering van digitoegankelijk](#). Het zijn wel problemen, maar hoeven pas 23 september 2020 uiterlijk opgelost zijn. Wel wordt aangeraden deze problemen nu al op te lossen.

In onderstaand PDF document is de taal van het document niet opgegeven in de metagegevens (bestandseigenschappen) van het PDF document.

https://www.rekenkamer.nl/binaries/rekenkamer/documenten/publicaties/2016/03/24/inzicht_strategie/Inzicht+als+basis+voor+vertrouwen+-+strategie+Algemene+Rekenkamer+2016+-+2020.pdf

In onderstaande PDF documenten is ook de taal van het document niet opgegeven in de meta gegevens van het document.

<https://www.rekenkamer.nl/binaries/rekenkamer/documenten/kamerstukken/2018/06/19/beantwoording-vragen-tweede-kamer-over-de-resultaten-verantwoordingsonderzoek-2017-bij-het-ministerie-van-defensie/Beantwoording+Kamervragen+VO2017+Defensie.pdf>
<https://www.rekenkamer.nl/binaries/rekenkamer/documenten/brieven/2017/05/17/reactie-minister-van-bzk-betreffende-verantwoordingsonderzoek-2016-staten-generaal/VO+2016+Staten+Generaal+reactie+minister+van+BZK.pdf>

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen (Niveau AA)

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinnen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op <https://www.rekenkamer.nl/publicaties> staat in de zoekresultaten als eerste een link die begint met "Universal goals - universal approaches...". Een groot gedeelte van deze linktekst is geschreven in het Engels. Ook de tekst er direct onder is in het Engels. Voor deze Engelse tekst is geen taalwisseling aangegeven door middel van een lang attribuut in de HTML-code.

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1: Bij focus (Niveau A)

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.2: Bij input (Niveau A)

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie (Niveau AA)

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie (Niveau AA)

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie (Niveau A)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies (Niveau A)

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op de pagina's <https://www.rekenkamer.nl/contact> en <https://www.rekenkamer.nl/zoeken?refwoord=asiel> staan invoervelden die verplicht zijn. Deze velden zijn aangeduid met een asteriks (*). Op deze pagina staat geen uitleg over de betekenis van deze asteriks (Er zijn websites waar de * betekent dat het optioneel is).

Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie (Niveau AA)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op <https://www.rekenkamer.nl/contact> staat een verplicht invoerveld voor e-mailadres. Indien hier een ongeldig e-mailadres ingevuld wordt aangegeven dat je een e-mailadres moet invullen in het invoerveld e-mailadres. Er wordt niet duidelijk gemaakt aan welke eisen een e-mailadres moet voldoen. Een voorbeeld geven zou dit probleem al oplossen. Bijvoorbeeld: naam@domein.com.

Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens) (Niveau AA)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: verzendingen kunnen ongedaan gemaakt worden, de gegevens zijn te controleren of de gegevens kunnen worden bevestigd.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1: Parsen (Niveau A)

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde (Niveau A)

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

BIJLAGE 1: PAGINA'S IN DE STEEKPROEF VAN HET ONDERZOEK

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van een steekproef. De wijze waarop de steekproef is bepaald staat voorgeschreven in hoofdstuk 3 van het Evaluatiedocument WCAG 2.0 / Webrichtlijnen 2. Als een proces is meegenomen in het onderzoek staan ook alle procespagina's in de steekproef vermeld.

Zie: <http://www.drempelvrij.nl/over-het-waarmerk/waarmerk-2/evaluatiedocument>.

Steekproef

- <https://www.rekenkamer.nl/>
- <https://www.rekenkamer.nl/contact>
- <https://www.rekenkamer.nl/publicaties>
- <https://www.rekenkamer.nl/sitemap>
- <https://www.rekenkamer.nl/zoeken?trefwoord=asiel>
- <https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werken-bij/stages/ouafa-oualhadj>
- <https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werkwijze>
- <https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/organisatie/managementteam>
- <https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/organisatie/collegeleden-in-buitengewone-dienst/mark-van-twist>
- <https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werken-bij/vacatures/adviseur-communicatie>
- <https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werkwijze/doelmatigheids--en-doeltreffendheidsonderzoek>
- <https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/ons-gebouw/kunst>
- <https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/werkwijze/verantwoordingsonderzoek>
- <https://www.rekenkamer.nl/over-de-algemene-rekenkamer/organisatie>

- <https://www.rekenkamer.nl/onderwerpen/basis--en-voortgezet-onderwijs>
- https://www.rekenkamer.nl/binaries/rekenkamer/documenten/publicaties/2016/03/24/inzicht_strategie/Inzicht+als+basis+voor+vertrouwen+-+strategie+Algemene+Rekenkamer+2016+-+2020.pdf
- <https://www.rekenkamer.nl/binaries/rekenkamer/documenten/kamerstukken/2018/06/19/beantwoording-vragen-tweede-kamer-over-de-resultaten-verantwoordingsonderzoek-2017-bij-het-ministerie-van-defensie/Beantwoording+Kamervragen+VO2017+Defensie.pdf>
- <https://www.rekenkamer.nl/binaries/rekenkamer/documenten/brieven/2017/05/17/reactie-minister-van-bzk-betreffende-verantwoordingsonderzoek-2016-staten-generaal/VO+2016+Staten+Generaal+reactie+minister+van+BZK.pdf>